

2-) İncil Neden Köleliğe Karşı Çıkmaz? (Çıkmaz mı?)

Bazen koloni döneminin köle ticareti, Hristiyanlık ile ilişkilendirilir. Hristiyanlığa yönelik bu şekilde yanlış bakış açısının arkasında ise Kutsal Kitap hakkındaki cehalet ve Hristiyanlığa yönelik önyargılar vardır.

İncil kölelik konusuna nasıl bakmamızı öğretir?

Bu konuda Filimon mektubundaki ayetlere tekrar göz atmamız yerinde olacaktır (bkz. "1-) İncil Neden Köleliğe Karşı Çıkmaz?").

Kaçak köle Onisimos ile Müjde uğruna tutuklu olan Pavlus'un yolları bir şekilde Roma'da kesişmiştir. Bu tanışıklıktan sonra kaçak köle Mesih İsa'ya iman etmiştir. Kaçarken bir miktar para çalan bu kişi, artık iman sayesinde değişmiş, yeni bir kişi olmuştur –faydalı birine dönüşmüştür. Onisimos'un hayatı Pavlus ile karşılaşınca değişmiştir:

¹⁰Bağlarımda (tutukluğumda) kendisine baba olduğum oğlum Onisimos için yalvarıyorum:

¹¹bir zamanlar sana yararsız, fakat şimdi sana ve bana yararlıdır.

Pavlus Müjde'ye dayalı imanı ile ona ruhsal baba oldu ve Onisimos da Müjde'ye dayalı imanı ile iyi bir oğul karakterine dönüştü (*eski isyankar adam, itaatkar bir kimseye dönüştü*).

Böylece hayatında sorun olan şeyle yüzleşmek, af dilemek için Onisimos'un geri dönmesi gerekiyordu. Geçmişin hatalarını düzeltmek ve yeni bir başlangıç yapmak üzere, bir zamanlar yararsız olarak bulunduğu yere, yararlı bir hizmet ve tanıklık için Onisimos'un geri dönmesi gerekiyordu.

Pavlus bu yüzden onu, şimdi kardeşi olan eski efendisine gitmesi için cesaretlendirmişti.

Antik dönemde bir Onisimos gibi bir köleyi bekleyen şey ölüm cezasıydı. Onisimos şimdi yargıyı hak ettiği eve dönüyordu. Muhtemelen Filimon'u tanıyan yakın çevre, kaçak kölenin cezalandırılmadığını görünce şaşıracaktı.

Çünkü toplum kaçak kölenin kardeş gibi kabul edildiğini görecekti.

¹⁶Artık bir kul olarak değil, fakat kuldan üstün, özellikle benim için ve daha çok senin için, hem bedende hem de Rab'de sevgili bir kardeş olarak [*kabul et*].

Diğer yandan Roma'ya kadar kaçmış bir kölenin kendi isteği ile kaçtığı yere dönmesi de toplumu şaşırtacaktı. Bazı kimseler Onisimos'un ağır bir cezadan geçmesini beklerken, hiçbir şey olmadığını görünce "neden, nasıl?" diye düşünecekti. Ve yine dönemin toplumu, diğer kölelere bir ders olsun diye efendisini soyan ve kaçan bir köleye en ağır cezanın verilmesini beklerken, Filimon'un affedi tavrına şaşırarak ve "neden, nasıl?" diye düşünecekti... Ve cevap da açtı: "Mesih, Müjde

sebebiyle...”

İman kişisel bir konu olmasına karşın, Müjde'nin topluma uygulanmasını göstermesi açısından Filimon Mektubu güzel bir örnektir.

“Tanrı'nın insanı kendi suretinde ve benzeyişinde yarattığına” inanan kimselerin, yerleşik kültüre Mesih imanını nasıl sunduklarına ilişkin Filimon Mektubu güzel bir tanıklıktır.

Tanrı sevgi olduğu için, imanlı bir kimsenin Tanrı ile olan ilişkisi, insana yönelik ilişkisini etkilemektedir (14, 16-17):

¹⁴Fakat senin fikrin olmadan hiçbir şey yapmak istemedim, öyle ki, senin iyiliğin zorunluluktanmış gibi değil, fakat gönüllülükten olsun.

¹⁷Onun için, eğer beni ortağın olarak sayıyorsan, kendisini beni kabul eder gibi kabul et.

Yani Tanrı ile olan yakın ilişki, insana ve topluma sevgi, merhamet ve lütuf ile bakmayı gerektirmektedir. Bu yüzden kaçak kölenin, Pavlus gibi (*Pavlus'un kardeşi biri gibi*) kabul edilmesi, her çağda her topluma *“sevgi, affetme, borçları silme, suçları silerek suçluyu kabul etme”* konularında verilecek iyi bir derstir.

Dikkat edin, Onisimos bir suçlu olarak iade edilmiyor; Pavlus'un *‘sevgi adına ricasıyla’* birlikte, eski kaçak köle gönüllü olarak suç işlediği yere dönüyor. Onisimos, bir hırsız ve bir kaçak durumundayken, bir kardeş olarak kabul edilmek üzere gönderiliyor.

İnsan fiziksel ve ruhsal bir varlıktır. Hristiyanlar olarak Tanrı'daki ruhani paydaşlığımızı bu bedende yaşarız. Bu yüzden Tanrı'nın sevgisini ve Tanrı'nın bağışlamasını tatsınlar diye insanlara Müjde'yi veririz –*bunu Mesih'teki bize bağışlanan özgürlükten dolayı yaparız- bunu zorunluluktan değil, istekli olarak yaparız.*

Tanrı'nın karşılıksız bağışlamasıyla kurtulduğumuzu bildiğimiz için, bizi özgür kılan bağışlanma Müjdesi'ni başkalarına lütfekar bir şekilde veririz. Onisimos'un ruhsal ve fiziksel olarak tecrübe ettiği şey, tam da böyle bir durumdur. Mesih'te özgür kılınmıştır, suçlarından ve günahlarından bağışlanmıştır; dünyasal anlayışa göre acılı bir ölümle cezalandırılması gerekirken, Onisimos Tanrı'daki kurtulmuş olmanın esenliği ile birlikte, dünyasal olarak da bereketlenmiş bir yaşama başlamıştır.

Mesih ile birleşmiş olmanın ve Tanrı ile paydaşlığın tadını bu bedende çıkarması için, bir kardeş olarak kabul edilmek üzere Onisimos geri dönecektir.

Karşılıksız bağışlanma Müjdesi'ni bizzat borçlu olduğu kimseden duyacaktır –onun bir kardeş gibi kabul edilmesi de, günahlarının bağışlandığını duymak olacaktır.

Müjde ve Mesih, Filimon'un bağışlaması aracılığı ile o toplumda görünür olacaktır. Diğer yandan Onisimos'un yeni yaşamdaki faydalı işleri aracılığıyla da (11) Mesih ve Müjde bu şekilde onun

hayatında görünür ve etkin kılınacaktır.

İnsanlar Onisimos'un dönüşüne, Filimon'un nasıl bir tepki verdiğini gördüklerinde, gerçekte Müjde'nin yaşamları nasıl dönüştürdüğünü fark edeceklerdir. Ve yine insanlar "*Onisimos'un başına gelecek şeyleri merak ederken,*" beklediklerinden farklı bir şekilde gelişen olaylar, toplumu Mesih ve Müjde gerçeği ile yüzleştirecektir. *Kuşkusuz Mesih imanı,* pişmanlıkla geri dönen bir kimseyi bağışlayan Filimon'un şahsında dünyaya güçlü bir Müjde tanıklığı verecektir.

Günümüze geldiğimizde antik çağın insana dair 'acımasız' uygulamalarını tam olarak göremesek de, köleliğin ve Tanrı tanımaz insafsızlığın arkasındaki düşünenin ortadan kalktığını göremiyoruz.

İnsana "*Tanrı sureti*" olarak değer vermeyen anlayış halen hüküm sürmektedir.

Antik çağın kölelik düzeni 18. Yüzyıldan itibaren kalkmaya başlamış olsa da, insan ticareti bu günün dünyasında bir sorun olmaya devam etmektedir. Kölelik uygulaması dünya genelinde kalkmış gibi görünse de, günah ve kötülük problemi, insanı köle gibi aşağılamaya, Tanrı sureti olmaktan uzaklaştırmak için çalışmaya devam etmektedir:

Kaçakçıların ağına düşürülen ve mal taşıyıcı gibi insan taşıyanlar, para uğruna pek çok kimseyi canından etmiştir.

İnsan kaçırma, bir taraftan organ ticaretini beslerken, kandırılarak alıkonan veya zorla çalıştırılan seks köleleri bir başka sorundur.

İnsanı köleleştiren narkotik ticareti yanında, yalan vaatlerle ve sahte öğretişlerle terör batağına düşen insanların dramı başka bir konudur.

Paraya, güce ve iktidara tapınan önderlerin ve diktatörlerin zulmü altında sefalet ile yaşayan çoğunluklar, bu modern çağ ile bir zıtlık teşkil etmektedir.

Sistematik yolsuzluklar fakir ile zengin arasındaki uçurumu çoğaltmakta ve gelecek nesillerin refahını ipotek altına almaktadır. Politik ve dini gücü elinde bulunduranların, ekonomik gücü de kendi yararlarına kullandıkları açıktır.

Adaleti saptıran ve farklı görüşleri susturmaya çalışan insanların varlığı hemen pek çok coğrafyada bilinmektedir.

Sosyal güvenlikten yoksun olarak çalıştırılan insanlar, küçük yaşta çalıştırılan çocuklar da bir başka dramdır.

Silah ticaretinin kışkırttığı her türden vahşet ve terör, insanın insanlığa bakışında bir sorun olduğunu göstermektedir. Bütün bunların yasal makamlar tarafından kınanmış olmasına karşın; önlenemez bir şekilde var olmaya devam ediyor olması, insanı köle düzeyinde gören

zihniyetin halen etkin bir şekilde var olduğunu göstermektedir.

Pavlus ve Filimon'un Onisimos'a baktığı gibi bakabilen düşünce (Mesih'teki düşünce) etkin bir şekilde yerleşmeden bu küresel problemler de var olmaya devam edecektir.

Matta 22:37-39 ayetlerinde Mesih, On Emri iki buyrukta özetlemiştir:

Tanrın Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla seveceksin. Komşunu (*insanı*) kendin gibi seveceksin.

O halde Filimon Mektubu ışığında gerek havarilerin yaşadığı çağa baktığımızda, gerekse günümüze baktığımızda "*insanın Tanrı'yı tanımadığı için, insanın insanı kabul edemediğini; insanın Tanrı'yı sevmeyi için insanı sevmeyi*" söyleyebiliriz.

Sonuç: İnsan Tanrı'yı gerçekten severse, insan komşusunu da (insanı da) kendisi gibi sever. Sevmek, köleliği kaldırmanın yoludur...